

Яхимець Ю.М.

аспірант

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ORCID: <https://orcid.org/0009-0005-5649-1472>

Yakhymets Yuriy

Postgraduate Student

Drohobych State Pedagogical University named after Ivan Franko

ЕВОЛЮЦІЯ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ФОРМУВАННЯ ІНТЕГРОВАНОГО ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

EVOLUTION OF STATE POLICY ON FORMING AN INTEGRATED INVESTMENT CLIMATE IN UKRAINE

У статті досліджуються передумови формування інтегрованого інвестиційного клімату в площині політико-інституційного середовища, де встановлюються державний нагляд за використанням інвестиційних ресурсів. Зазначено, що ефективність державної політики формування інтегрованого інвестиційного клімату України зумовлена якістю інструментарію управління з позиції складових інвестиційного середовища, до яких відноситься політико-інституційна, фінансово-економічна, виробничо-ресурсна, інноваційно-технологічна та соціокультурна компоненти. Підкреслено, що вітчизняне законодавство потребує модернізації. у напрямку зближення норм інвестиційного законодавства України у відповідності до практик ЄС. Підтверджена розробка ефективних механізмів, інструментів та засобів державної політики, що дозволить забезпечити формування безпосередньо інтегрованого інвестиційного клімату в економіці України.

Ключові слова: державна політика, інтегрований інвестиційний клімат, інвестиційне середовище, інвестиційні ресурси, інвестиційна політика, регуляторний інструментарій, нормативно-правові акти.

The article examines the prerequisites for the formation of an integrated investment climate in the political and institutional environment, within which regulatory and legal principles are established, and the organizational and managerial capacity of authorities to exercise state supervision and control over the course of the processes of searching for and using investment resources is formed. It is noted that the effectiveness of the state policy of forming an integrated investment climate in Ukraine is determined by the quality of the state administration tools from the perspective of the components of the investment environment, which include political and institutional, financial and economic, production and resource, innovation and technological, transport and logistics and socio-cultural components. It is emphasized that despite the progressive initiatives declared in numerous regulatory and legal acts on attracting foreign investment, domestic legislation needs modernization. in the direction of approximating the norms of investment legislation of Ukraine in accordance with EU practices. The focus is on the results of the political and institutional component of the investment environment, which indicates the presence of significant attention from state authorities to the formation of the legislative framework for managing investment processes in Ukraine. It is proven that against the background of a significant number of state bodies responsible for attracting investment resources, the organizational and managerial environment of the financial and economic component of investment activity is represented by a relatively limited number of institutions. The need to implement a new effective and proactive state investment policy, adequate for the current system of regulating investment activity in terms of the components of the integrated investment climate, is substantiated. The development of effective mechanisms, instruments and means of state policy is confirmed, which will ensure the formation of a directly integrated investment climate in the economy of Ukraine.

Keywords: state policy, integrated investment climate, investment environment, investment resources, investment policy, regulatory tools, regulatory legal acts.

Постановка проблеми. Формування інтегрованого інвестиційного клімату є одним із ключових пріоритетів державної політики України. Це необхідна умова для залучення внутрішніх та зовнішніх інвестицій, стимулювання економічного зростання, розвитку інфраструктури та підвищення конкурентоспроможності країни. Інвестиційна активність та структурно-кваліметричні параметри інвестиційної

діяльності видозмінюються у залежності від рівня сформованості тих, чи інших складових інвестиційного клімату національної економіки. Своєю чергою, процес та якісні характеристики інвестування насамперед детермінуються в площині дієвості та системності управлінського впливу органів державної влади відповідальних за формування та реалізацію інвестиційної політики, за якої створюються умови для залу-

чення інвестиційних ресурсів (забезпечення мотивації до інвестування), гарантування їх економічної безпеки, раціонального використання та максимізації соціально-економічних ефектів від їх освоєння. Для оцінювання якості державної політики формування інтегрованого інвестиційного клімату України необхідно проаналізувати досвід державного управління з позиції складових інвестиційного середовища, до яких відносимо політико-інституційну, фінансово-економічну, виробничо-ресурсну, інноваційно-технологічну, транспортно-логістичну та соціокультурну компоненти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Напрямки реалізації державної політики щодо формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні передбачають комплексний та системний підхід до створення сприятливого середовища для інвесторів, що охоплює широкий спектр економічних, правових, фінансових, адміністративних та інституційних аспектів, котрі ґрунтовно аналізують у своїх працях українські вчені. Так, А. Подлевський та Н. Волошин, розкриваючи роль держави в стимулюванні інвестиційної діяльності в Україні зазначають, що «державна інвестиційна політика – це діяльність держави щодо регулювання інвестиційної діяльності з метою реалізації економічної, науково-технічної та соціальної політики... це комплекс економічних, організаційно-правових та інших заходів держави, спрямованих на створення сприятливого інвестиційного клімату, структурну перебудову, підвищення ефективності національної економіки» [6, с. 133]. О. Нечипорук, аналізуючи світовий досвід формування інвестиційної політики держави звертає увагу на те, що «для подальшого покращення інвестиційного клімату України актуальним на сьогодні є питання удосконалення напрямів державного регулювання інвестиційної діяльності, зокрема, правової та організаційної бази для підвищення дієвості механізмів забезпечення сприятливого інвестиційного клімату й формування основи збереження та підвищення конкурентоспроможності вітчизняної економіки» [4, с. 343]. Ю. Цибулько, оцінюючи сучасний стан інвестиційної політики в Україні, зазначає, що «...стан інвестиційної політики, з огляду на повномасштабну війну та втрати територій, є позитивним та свідчить про стійкість України, здатність навіть в наявних умовах приваблювати інвестиції, розвивати економіку та продовжувати наближення до Європейського Союзу» [13, с. 158]. М. Штань, прогнозуючи державну інвестиційну політику повоєнного відновлення підкреслює, що «інвестиційну політику можна також визначити через комплекс економічних, інституційно-правових й адміністративних заходів, що спрямовані на поліпшення й активізацію інвестиційного процесу» [14]. Т. Яровенко та С. Бережна, оцінюючи роль держави у забезпеченні інтегрованого інвестиційного клімату стверджують, що «задня забезпечення сприятливого інвестиційного клімату в Україні законодавчо визначено: гарантії діяльності інвесторів, можливості державно-приватного інвестиційного партнерства, рівні умови діяльності для вітчизняних та іноземних інвесторів, підписано й ратифіковано відповідні міжнародні угоди, забезпечено законодавчо захист державних і недержавних, вітчизняних та іноземних інвестицій» [15, с. 169].

Формулювання завдання дослідження. Метою статті є дослідження еволюції функціональної ролі державних інституцій у формуванні інтегрованого інвестиційного клімату в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Передумови для формування інтегрованого інвестиційного клімату створюються у площині політико-інституційного середовища, в межах якого встановлюються нормативно-правові «правила гри», а також формується організаційно-управлінська спроможність органів влади здійснювати державний нагляд та контроль за перебігом процесів пошуку і використання інвестиційних ресурсів. У 90-і роки ХХ сторіччя в Україні розпочався процес створення законодавчої бази управління інвестиційними процесами, до якої слід віднести закони України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 року, «Про зовнішньоекономічну діяльність» від 16.04.1991 року, «Про режим іноземного інвестування» від 19.03.1996 року, «Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць» від 06.09.2012 року, «Про державно-приватне партнерство» від 21.06.2012 року, «Про інститути спільного інвестування» від 5 липня 2012 року, «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» від 17.12.2020 року.

Зважаючи на те, що на момент здобуття незалежності Україна успадкувала технологічно застарілу промислово-виробничу інфраструктуру з низьким рівнем продуктивності та енергоефективності, а інвестиційна діяльність була не поширеною, першочергові кроки державних органів влади орієнтувалися на активізацію процесів інвестування, удосконалення нормативно-правової бази управління процесами інвестування, в тому числі гармонізації національного законодавства у відповідності до практик передових економік світу, в тому числі країн ЄС [2, с. 96].

У цьому відношенні державними органами влади було розроблено низку організаційно-правових документів, серед яких Концепція регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки [10]. Програма розвитку інвестиційної діяльності на 2002–2010 роки [9], численні укази Президента України орієнтовані на активізацію заходів щодо поліпшення інвестиційного клімату в Україні. У даних документах систематизовано ключові принципи управління інвестиційними процесами, спрямовані на поступову децентралізацію процесів інвестування, лібералізацію ділової активності, системну модернізацію нормативно-правової бази, стимулювання бізнесу вкладати фінансові ресурси у власний розвиток, забезпечення політичної стабільності і консолідованих дій усіх гілок влади.

Зрештою структурно-галузева трансформація національної економіки та розвиток бізнес-процесів потребували залучення значних за обсягами інвестиційних ресурсів. Однак внутрішні фінансово-економічні резерви бізнесу були обмежені, що сповільнювало темпи модернізації наявних виробничих потужностей та створення нових з високим рівнем технологічності й інноваційності. Відтак проблема дефіциту інвестиційних ресурсів вирішувалась шляхом пошуку та диверсифікації джерел їх формування, в тому числі через зростання обсягів інвестицій з-за кордону та збіль-

шення їх частки в структурі капіталовкладень. З метою стимулювання припливу іноземних інвестицій державними органами влади було розроблено відповідне законодавство: закони України «Про режим іноземного інвестування», «Іноземні інвестиції», «Про Державну програму заохочення іноземних інвестицій в Україні», у яких визначено правовий алгоритм використання інвестицій з-за кордону, означено їх види та можливі форми освоєння, пріоритетні сфери/напрями спрямування іноземних інвестицій, а також зобов'язання держави гарантувати захист інвестиційної діяльності від зміни законодавства.

Незважаючи на прогресивні ініціативи, задекларовані у численних нормативно-правових актах з питань залучення іноземних інвестицій, вітчизняне законодавство потребує удосконалення та модернізації. У цьому відношенні органам державної влади найперше необхідно впроваджувати заходи, які б забезпечували процес зближення норм інвестиційного законодавства України у відповідності до практик ЄС [8], а також посилювали впорядкованість, уніфікованість, комплексність та узгодженість інвестиційного законодавства через формування так званого «Інвестиційного кодексу України». Це дозволило б покращити рівень гарантування нормативно-правової безпеки інвестиційної діяльності та резильєнтність інвестиційних процесів від мінливості політичної кон'юнктури [12].

В умовах зростання ролі інвестицій у забезпеченні економічного зростання національної економіки та покращенні добробуту населення, важливе місце займають законодавчі ініціативи орієнтовані на активізацію інвестиційної діяльності у пріоритетних/стратегічних галузях економіки [11]. Адже ухвалення відповідних нормативно-правових актів дозволяє на практиці раціоналізувати процес використання обмежених інвестиційних ресурсів та реалізовувати найперше проекти розвитку у видах економічної діяльності, які з позиції соціально-економічних результатів є найбільш суспільно значимими. За роки незалежності в Україні були неодноразово здійснені спроби детермінації пріоритетних галузей, однак, на наш погляд, достатньо дискусійним залишався факт того, що до переліку пріоритетних галузей включалися види господарської діяльності з порівняно низьким рівнем технологічності та ефективності бізнес-процесів, такі як розвиток паливно-енергетичного та агропромислового комплексу, соціальної сфери [13, с. 157].

Аналіз нормативно-правового середовища інвестиційної діяльності дозволив дійти висновку, що організаційно-управлінські прогалини у даній сфері насамперед пов'язані з не у достатній мірі сформованими та відповідно слабо ефективними механізмами протидії корупції й тінізації економічних відносин, недобросовісною конкуренцією, незаконним втручанням держави в діяльність суб'єктів інвестиційної діяльності, в тому числі лобіювання та просування інвестиційних проектів з низьким рівнем економічної результативності та суспільної корисності. Варто зазначити, що на сьогоднішній день, значна частина інвестиційних процесів підпадає під регулювання нормативно-правових актів різних галузей, що у підсумку ускладнює інвестиційне законодавство, призводить до подвійного трактування норм у різних підзаконних актах і, таким чином, гальмує процеси

капіталовкладень в розвиток національної економіки [15, с. 166].

Недоліки державної інвестиційної політики пов'язані як із мінливістю законодавства, так і нестійкістю організаційної системи управління інвестиційними процесами на рівні національної економіки, що, відповідно, сприяє бюрократизації процедур оформлення дозвільної документації та у підсумку послаблює рівень сприятливості інвестиційного середовища. Структура виконавчих органів влади з питань інвестування, розподіл функціональних обов'язків між ними зазнавали постійних змін та трансформацій у залежності від політичного курсу України. Водночас провідне місце серед організаційно-управлінських інституцій займає Міністерство економіки України, яке безпосередньо відповідає за формування та забезпечення реалізації державної інвестиційної політики та здійснює управління публічними інвестиціями. Відтак, у складі Міністерства функціонує Департамент залучення інвестицій та взаємодії з міжнародними організаціями, а також управління публічних інвестицій [6, с. 134].

Додатково на різних етапах створювалися допоміжні виконавчі органи державної влади щодо активізації інвестиційних процесів, назви яких та функціональні обов'язки видозмінювались і трансформувались в умовах розвитку національної економіки та зміни політичної кон'юнктури. Серед них [7, с. 25]:

- Агентство міжнародного співробітництва та інвестицій (1994–2004 роках), метою діяльності якого було налагодження ефективної системи взаємодії та комунікації з міжнародними організаціями, урядами іноземних держав та закордонними бізнес-корпораціями з ціллю пошуку, залучення і ефективного використання зовнішніх фінансових ресурсів на потреби реалізації економічних реформ в умовах ринкової трансформації національної економіки, її структурної перебудови.

- Консультативна рада з питань іноземних інвестицій в Україні (1996–2012 роках), Рада вітчизняних та іноземних інвесторів (2012–2014 роках) та Національна інвестиційна рада (2014 – до сьогодні) – як консультативно-дорадчі органи при Президентові України, сфера діяльності яких зосереджується на детермінації проблемних аспектів інвестування в економіку України, обґрунтуванні пропозицій щодо стимулювання процесів інвестування, формуванні привабливого інвестиційного середовища України з урахуванням міжнародного досвіду визначенні пріоритетних напрямів державної політики формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні.

З позитивної сторони слід відзначити, що Національну інвестиційну Раду на відміну від попередніх інституцій можна вважати доволі репрезентативним та дієвим органом влади, так як до процесу обговорення дискусійних питань і пошуку шляхів їх вирішення, на сьогоднішній день, залучається доволі широке коло фахівців з питань інвестування, як у сфері державного управління, так і топ-менеджменту міжнародних корпорацій, які безпосередньо реалізують інвестиційні проекти в Україні або планують здійснювати інвестиційну діяльність (ArcelorMittal, Bunge, Huawei, Socar, VEON Limited, METRO, VEON Limited та ін.) [5].

Урядовий офіс із залучення та підтримки інвестицій, який був створений у 2016 році та реформований

в «UkraineInvest» у 2018 році, як державна установа призначена для налагодження ефективної комунікації інвесторів із державними агенціями, активізації процесів залучення значних за обсягами прямих іноземних інвестицій та надання допомоги існуючим інвесторам у розширенні сфери діяльності бізнесу в Україні, в тому числі через надання організаційної й інформаційно-консультативної допомоги інвесторам при підготовці та реалізації інвестиційних проєктів. Водночас системоформуюче ядро серед управлінських інституцій займає Державне агентство з інвестицій та розвитку, яке у взаємодії з Міністерством економіки України відповідальне за реалізацію державної політики у сфері інвестиційної діяльності. Дана Інституція наділена широким колом повноважень. До найважливіших відносимо: розробку пропозицій щодо покращення інвестиційного клімату національної економіки та механізмів залучення інвестицій, участь у формуванні проєктів Державної програми економічного і соціального розвитку, налагодження комунікації та співробітництва центральних і місцевих органів виконавчої влади, з установами та організаціями інших країн, міжнародними фінансовими установами у сфері інвестиційної діяльності [1, с. 56].

На тлі значної кількості державних інституцій, які відповідальні за залучення інвестиційних ресурсів, організаційно-управлінське середовище фінансово-економічної складової забезпечення інвестиційної діяльності представлене порівняно обмеженою кількістю інституцій. Вочевидь, що головним виконавчим органом державної влади, відповідальним за належне функціонування фінансово-банківської системи, залишається Національний банк України, який здійснює регулювання та контроль діяльності комерційних банків та інших фінансово-кредитних установ, забезпечує стійкість національної валюти. Розпочинаючи з 2014 року, Національний банк України розпочав процес очищення банківської системи від неплатоспроможних фінансово-кредитних установ та банків, які в тому числі системно порушували законодавство і проводили тіньові/незаконні фінансові операції (зі 180 банків у 2014 році станом на 2023 рік залишилось працювати лише 67 найбільш прозорих і ефективних банківських установ), що дозволило оздоровити банківський сектор й посилити його стійкість, а також стабілізувати макроекономічну ситуацію в країні [4].

Не менш важливу роль у формуванні і реалізації державної політики в сфері інвестицій реалізує Міністерство фінансів України, у структурі якого функціонує Департамент міжнародних фінансових проєктів та Сектор з питань управління публічними інвестиціями. Департамент організовує, наладжує та координує співробітництво з міжнародними фінансово-кредитними організаціями, серед яких Міжнародний валютний фонд, Світовий банк, Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Німецьке товариство міжнародного співробітництва (GIZ), Кредитна установа для відбудови (KfW), Банк розвитку Ради Європи, а також здійснює контроль за цільовим використанням інвестиційних коштів. Для прикладу, за роки співпраці Міністерства з Європейським банком реконструкції та розвитку було реалізовано 614 проєктів з обсягом фінансування 21,3 млрд євро, в той час із

Світовим банком – 15 інвестиційних проєктів загальною сумою 14,4 млрд дол. США, які були використані на здійснення інституційних та структурних реформ, підготовку та реалізацію довгострокових інвестиційних проєктів у пріоритетних галузях національної економіки [3].

Зрештою активна підтримка міждержавних інвестиційних інституцій у 2022–2024 роках дозволила не лише забезпечити покриття першочергових видатків державного бюджету України, але й неперервність фінансування проєктів з високим рівнем суспільно-економічної значимості (будівництво житлових приміщень для вимушених мігрантів, модернізація системи соціального захисту населення (особливо тих, що постраждали у результаті бойових дій), релокація бізнесу й перезапуск його виробничих потужностей, розвиток транспортно-логістичних мереж України). Відтак, у ході планування та реалізації нової ефективної і проактивної державної інвестиційної політики важливо орієнтуватися на рішучі реформи, метою яких буде подолання (виправлення) недоліків і прорахунків, характерних для чинної системи регулювання інвестиційної діяльності національної економіки у зрізі компонент інтегрованого інвестиційного клімату (рис. 1).

Загалом результати аналізування державної інвестиційної політики дозволяють дійти висновку, що в умовах повномасштабної війни її заходи не у достатній мірі відреагували на значне погіршення інвестиційного клімату та здебільшого залишили поза увагою боротьбу із викоріненням системних вад і проблем, характерних для інвестиційної діяльності в Україні впродовж чи не всього періоду її незалежності [14]. У підсумку розробки та спрямування дієвих і ефективних механізмів, інструментів та засобів державної та регіональної політики на усунення виявлених недоліків, викликів і загроз інвестування дозволить, по-перше, істотно покращити інвестиційне середовище національної економіки; по-друге, активізувати процеси внутрішнього та зовнішнього інвестування; по-третє, забезпечити формування безпосередньо інтегрованого інвестиційного клімату в економіці України.

Висновки. Результати оцінювання якості державної політики формування в економіці України інтегрованого інвестиційного клімату дозволили детермінувати її вади. Серед них домінантне місце займають перешкоди політико-інституційної (нестабільність законодавства та не вибудованість організаційної системи управління інвестиційними процесами, нечіткий розподіл функціональних обов'язків та зон відповідальності інституцій різних рівнів влади; збереження системних вад державного регулювання, інститутів ринку, конкуренції тощо), фінансова-економічної (висока залежність економіки від міжнародних фінансових організацій; обмежене кредитування інвестиційних проєктів та непрозорість дозвольно-погоджувальних умов; низький рівень сформованості ринку інвестицій, венчурних інвестицій та слабка ефективність взаємодії об'єктів інвестиційної інфраструктури) та інноваційно-технологічної (обмеженість фінансових можливостей реалізації інноваційно-технологічних проєктів; не досконала інноваційна інфраструктура, яка пролонгує/ускладнює процес розробки та впровадження інноваційних технологій; низький рівень державної

Рис. 1. Державна політика формування інтегрованого інвестиційного клімату в Україні

Джерело: авторська розробка

підтримки та гарантій при реалізації інноваційних бізнес-проектів, їх масштабування у стратегічних галузях національної економіки) складових інтегрованого інвестиційного клімату. Відтак, у ході планування та реалізації нової ефективної і проактивної державної інвестиційної політики важливо орієнтуватися на

рішучі реформи, метою яких буде подолання (виправлення) недоліків і прорахунків, характерних для чинної системи регулювання інвестиційної діяльності національної економіки, зокрема з пріоритетністю на формуванні повноцінного інтегрованого інвестиційного клімату.

Список використаних джерел:

1. Денисенко М. П., Шапошнікова О. М., Будякова О.Ю. Економічні заходи державного управління щодо залучення інвестицій. *Науковий вісник: Державне управління*. 2020. № 1(3). С. 53–65.
2. Костирко Л., Серебряк К., Середя О., Зайцева Л. Інвестиційна привабливість України як домінанта залучення прямих іноземних інвестицій з європейського простору: аналіз, оцінка. *Financial and Credit Activity Problem of Theory and Practice*. 2022. № 2(43). С. 95–106.
3. Міністерство фінансів України. URL: <https://mof.gov.ua/uk/>
4. Офіційний сайт Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=53859 (дата звернення: 23.02.2025).
5. Питання Національної інвестиційної ради України. Указ Президента України від 12 березня 2020 р. № 79/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79/2020#Text>
6. Подлевський А. А., Волошин Н. В. Роль держави в стимулюванні інвестиційної діяльності в Україні. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». Серія «Економічні науки»*. 2022. Випуск 4(100). С. 132–138.
7. Приходько І. В., Дацишин Д. Н. Інвестиційний клімат України в контексті зовнішньоекономічної діяльності. *Інфраструктура ринку*. 2020. Вип. 49. С. 23–27.
8. Причепя І. В., Сметанюк О. А., Ратушняк О. Г. Інвестиційна політика Європейського союзу в межах зовнішньоекономічних зв'язків з Україною. *Ефективна економіка*. 2020. № 5.
9. Про затвердження Програми розвитку інвестиційної діяльності на 2002–2010 роки. Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2001 р. № 1801. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1801-2001-%D0%BF>
10. Про Концепцію регулювання інвестиційної діяльності в умовах ринкової трансформації економіки. Постанова Кабінету Міністрів України від 01.06.1995 р. № 384. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/384-95-%D0%BF#Text>
11. Про стимулювання інвестиційної діяльності у пріоритетних галузях економіки з метою створення нових робочих місць. Закон України від 06.09.2012 р. № 5205-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5205-17#Text>
12. Смесова, В., & Яськов, Є. Інвестиційна привабливість економіки України: сучасний стан та рейтингове оцінювання. *Економіка та суспільство*, 2024. № (64). DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-66>
13. Цибулько Ю.О. Сучасний стан інвестиційної політики в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. Том 35 (74) № 4. С. 152–158.
14. Штань М.В. Державна інвестиційна політика повоєнного відновлення. *Економіка і суспільство*. 2024. Випуск № 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-39>
15. Яровенко Т., Бережна С. Інвестиційний клімат країн в умовах фінансової нестабільності. *Галицький економічний вісник*. 2023. № 4. С. 165–170.

References:

1. Denysenko, M. Shaposhnikova, O. and Budyakova, O. (2020) Ekonomichni zakhody derzhavnoho upravlinnia shchodo zaluchennia investytsii [Economic measures of state administration to attract investments]. *Naukovyi visnyk: Derzhavne upravlinnia – Scientific Bulletin: State Administration*, vol, 1, pp. 53–65.
2. Kostyrko, L. Serebryak, K. Sereda, O. and Zaytseva, L. (2022) Investytsiina pryvablyvist Ukrainy yak dominanta zaluchennia priamykh inozemnykh investytsii z yevropeiskoho prostoru: analiz, otsinka [Investment attractiveness of Ukraine as a dominant in attracting foreign direct investment from the European space: analysis, assessment]. *Problemy teorii ta praktyky finansovo-kredytnei diialnosti – Financial and Credit Activity Problem of Theory and Practice*, vol, 2, pp. 95–106.
3. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Ministry of Finance of Ukraine]. Available at: <https://mof.gov.ua/uk/>
4. Ofitsiyni sait Natsionalnoho banku Ukrainy [Official website of the National Bank of Ukraine]. Available at: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=53859 (Accessed March 28, 2025).
5. The President of Ukraine (2012), The Presidential decree “Pytannia Natsionalnoi investytsiinoi rady Ukrainy” [Questions of the National Investment Council of Ukraine], Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>
6. Podlevsky, A. and Voloshyn, N. (2022) Rol derzhavy v stymuliuvanni investytsiinoi diialnosti v Ukraini [The role of the state in stimulating investment activity in Ukraine]. *Internauka. Seriya "Ekonomichni nauky" – Series "Economic Sciences"*, vol, 4, pp. 132–138.
7. Prykhodko, I. and Datsyshyn, D. (2020) Investytsiyni klimat Ukrainy v konteksti zovnishnoekonomichnoi diialnosti [Investment climate of Ukraine in the context of foreign economic activity]. *Infrastruktura rynku – Market infrastructure*, vol, 49, pp. 23–27.
8. Prychepa, I. Smetanyuk, O. and Ratushnyak O. (2020) Investytsiina polityka Yevropeiskoho soiuzu v mezhakh zovnishnoekonomichnykh zviazkiv z Ukrainoiu [Investment policy of the European Union within the framework of foreign economic relations with Ukraine]. *Efektivna ekonomika–Effective economy*, vol, 5.
9. Cabinet of Ministers of Ukraine (2002), Resolution “Pro zatverdzhennia Prohramy rozvytku investytsiinoi diialnosti na 2002–2010 roky [On approval of the Investment Activity Development Program for 2002–2010], Available at: <http://zakon.rada.gov.ua>
10. Cabinet of Ministers of Ukraine (1995), Resolution “Pro Kontseptsiiu rehuliuвання investytsiinoi diialnosti v umovakh rynkovoї transformatsii ekonomiky” [On the Concept of Regulation of Investment Activity in Conditions of Market Transformation Economy], Available at: <http://zakon.rada.gov.ua>
11. The Verkhovna Rada of Ukraine (2012), The Law of Ukraine “Pro stymuliuvannya investytsiinoi diialnosti u priorytetnykh haluziakh ekonomiky z metoiu stvorennia novykh robochykh mist” [On stimulating investment activity in priority sectors of the economy in order to create new jobs], Available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2404-17>

12. Smesova, V. and Yaskov, E. (2024) Investytsiina pryvablyvist ekonomiky Ukrainy: suchasnyi stan ta reitynhove otsiniuvannya [Investment attractiveness of the economy of Ukraine: current state and rating assessment]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, vol, 64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-64-66>
13. Tsybulko, Yu. (2024) Suchasnyi stan investytsiinoi polityky v Ukraini [Current state of investment policy in Ukraine]. *Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Publichne upravlinnia ta administruvannia – Academic Notes of the V.I. Vernadsky TNU. Series: Public Management and Administration*, vol, 35, pp. 152–158.
14. Shtan, M. (2024) Derzhavna investytsiina polityka povoiennoho vidnovlennia [State Investment Policy of Post-War Recovery]. *Ekonomika i suspilstvo – Economy and Society*, vol, 66. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-66-39>
15. Yarovenko, T. and Berezhna S. (2023) Investytsiinyi klimat krain v umovakh finansovoi nestabilnosti [Investment Climate of Countries in Conditions of Financial Instability]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk – Galician Economic Bulletin*, vol, 4, pp. 165–170.